

Jaarverslag Stichting Gast 2022

De missie van Stichting Gast

Onze missie is om ongedocumenteerde vluchtelingen, die een aantoonbare binding met Nijmegen hebben, tijdelijk een helpende hand te bieden bij het creëren van een menswaardig bestaan. We bieden toegang tot basisrechten als onderdak, voeding, kleding en leefgeld aan hen die noodgedwongen in schrijnende omstandigheden moeten zien te overleven omdat zij in de reguliere opvang en hulpverlening niet of onvoldoende worden geholpen. We creëren tevens mogelijkheden om via activeringsprojecten een toekomstperspectief en een sociaal netwerk op te bouwen.

Daarnaast proberen wij de mentaliteit en de politieke ontwikkelingen te beïnvloeden om een breder maatschappelijk draagvlak te creëren voor een meer humane opvang van vluchtelingen.

Wat doen wij?

Sinds 2000 ondersteunt stichting Gast jaarlijks zo'n 30 tot 50 vluchtelingen, die na een eerste asielprocedure zijn afgewezen. Voor een aantal van hen bestaat nog een juridisch perspectief op legaal verblijf in Nederland, maar zij komen in die tussentijd niet (meer) in aanmerking voor opvang of steun door de overheid.

Van de mensen die bij ons aankloppen krijgt een deel incidentele hulp, zij zijn bezoekers, en een ander deel wordt intensief begeleid als gasten.

Wanneer zij, na een intakeprocedure, als gast geaccepteerd zijn kunnen zij rekenen op onderdak, leefgeld, dagbestedingsactiviteiten en begeleiding. Sommigen krijgen onderdak op een van de adressen van Stichting Gast, anderen wonen elders en krijgen financiële steun.

Daarnaast bieden wij de gasten ook toegang tot medische, juridische en maatschappelijke bijstand en vergoeden wij de kosten die daarvoor gemaakt moeten worden.

Opvang en begeleiding

Zo snel als dat maar enigszins kan, worden de nieuwe gasten aangemeld voor de cursus Toekomstoriëntatie. In deze cursus leren zij keuzes maken voor zichzelf en voor de toekomst: waar ben ik op mijn plek, wat is mijn doel en hoe kan ik dat bereiken? Deze keuzes worden vastgelegd in een Plan van Aanpak, dat dient als richtlijn in de begeleiding en dat regelmatig wordt geëvalueerd.

Uiteindelijk neemt elke gast een besluit over het (leer)traject dat zij of hij gaat volgen om te werken aan een economisch zelfstandige toekomst, hier in Nederland, in het land van herkomst, of elders.

Vrijwilligers

Stichting Gast is een vrijwilligersorganisatie die vrijwel volledig draait op de inzet van 30-35 gemotiveerde vrijwilligers waaronder studenten, stagiaires, werkzoekenden en pensioengenieters. Zij zijn actief als teamlid-gastbegeleider, begeleider in de moestuin, fietswerkplaats, naai- of gastcafé, lid van de Intake-, Fondsenwerf- of PR-commissie, kantoormedewerker, of bestuurslid.

Maandelijks is er een begeleidersoverleg, deels in de vorm van intervisie en deels in de vorm van praktische informatie. Ook worden er regelmatig presentaties gegeven bijvoorbeeld over (veranderingen in) juridische procedures.

Activering

Het project Capaciteitsontwikkeling 2022

Het activeringsbeleid, met het daarin centrale Plan van Aanpak, is leidend in de organisatie. In dit plan worden voor iedere gast de toekomstige juridische en medische activiteiten en ontwikkelingstrajecten (opleidingen, cursussen, stages) opgesteld.

Vorbereiding op een herhaalde asielaanvraag, migratie naar het land van herkomst, doormigratie naar een ander land, of overleven in illegaliteit zijn de vier perspectieven die in de cursus Toekomstoriëntatie worden uitgediept.

Ook in 2022 is er een cursus Toekomstoriëntatie eenmaal gegeven. Deze keer met vier nieuwe gasten. Een aantal onderdelen heeft hen verder geholpen in hun mogelijkheden om over toekomstperspectief na te denken en keuzes te maken.

Bij andere onderdelen gaven zij aan er niets aan te hebben. Met deze ervaring zijn er later in het jaar meerdere losse onderdelen van de cursus als presentaties en workshops gegeven aan nieuwkomers, met name over juridische aspecten.

Het vooruitzicht om de capaciteiten van onze gasten verder te ontwikkelen door het volgen van opleidingen, cursussen en stages is een logisch en noodzakelijk vervolg op het activeringsbeleid. Hierdoor kunnen gasten kennis en vaardigheden opdoen om in een zelfgekozen levensonderhoud te voorzien.

Wanneer in opleidingskosten, zoals lesgeld, leermiddelen, laptop en leefgeld is voorzien zullen motivatie, het toegenomen zelfvertrouwen en een perspectief op de toekomst tezamen de meeste kans op succes bieden.

Cursussen en opleidingen

Het afgelopen jaar heeft STEP heeft het mogelijk gemaakt voor gasten en bezoekers om te blijven deelnemen aan Nederlandse taallessen. Kennis van de Nederlandse taal is van groot belang om te kunnen communiceren. Dit helpt bij de opbouw van een netwerk, actief worden in de maatschappij en daarmee weer kunnen nadenken over een toekomstperspectief. Gedurende 2022 hebben 6 gasten en bezoekers deelgenomen aan Nederlandse taallessen.

Sinds een aantal jaren laat het ROC Nijmegen een beperkt aantal studenten zonder rechtmatig verblijf in Nederland toe. Een van de gasten heeft in de zomer een opleiding tot ICT beheerder met succes afgerond. Daarnaast blijven er bedrijven en organisaties in Nijmegen bereid om gasten en bezoekers praktijk leerplekken aan te bieden. Officiële stageplekken zijn in de gemeente Nijmegen voor mensen zonder verblijfsstatus nog niet

mogelijk. Gasten en bezoekers zijn hiervoor afhankelijk van inzet en bereidheid van werkgevers.

Fietswerkplaats

De fietswerkplaats aan de Pontanusstraat 20 is voor het publiek geopend op de maandag- en woensdagmiddagen van 13 tot 16 uur. Er worden fietsen gerepareerd en er zijn fietsen te koop.

In 2022 werd door de vrijwilligers Marius de Groot en Tom van Hettema tijdens de genoemde openingstijden en op andere dagdelen gewerkt.

Op de maandagochtenden worden de drie ruimtes gewoontegetrouw opgeruimd en schoongemaakt. Tijdens de dinsdag- en donderdagen wordt, achter gesloten deuren, volop gesleuteld aan de fietsen.

De werkplaats voorziet steeds in een belangrijke behoefte. Een deel van de gerepareerde fietsen wordt aan de vluchtelingen van Gast of stichting SNOV beschikbaar gesteld. In 2022 was dat 9 keer het geval. Daarnaast worden er reparaties aan de fietsen van de gasten en andere vluchtelingen uitgevoerd.

In 2022 werd er in de werkplaats gewerkt met twee vluchtelingen/gasten, die in totaal bijna 100 keer meededen. De één vooral op de maandagen, de andere op de woensdagen. Voor beiden geldt, dat ze inmiddels het een en ander weten van fietstechniek. Eén van de twee stopte in juli, dit i.v.m. gezondheidsproblemen. Aan nieuwe medewerkers wordt voortaan de deelname aan een cursus fietstechniek als voorwaarde gesteld. Pas als die cursus is doorlopen kan er meegedaan worden aan het herstellen van fietsen. Dit om de kwaliteit van de reparaties te kunnen garanderen.

Dankzij het aanbod van fietsen van particulieren beschikt de werkplaats over een regelmatige aanvoer van tweedehands fietsen. Een oproep van Gast aan het eind van het jaar, via o.a. Facebook en Twitter, leidde tot extra aanbod.

In 2022 werden er in totaal 50 fietsen verkocht, 19 keer fietsonderdelen en werden er 136 reparaties – zowel eenvoudige als uitgebreide – uitgevoerd.

Vrijwilligers Marius en Tom zijn optimistisch over 2023; de opgaande lijn kan worden doorgezet.

Kleurrijke tuin

Stichting Gast mag kosteloos gebruik maken van een tuin met boomgaard van de Stichting Overall. Terugblikkend op 2022 was dit een jaar met veel noodzakelijke bouwactiviteiten in de tuin.

Met behulp van afvalhout, ijzeren golfplaten en tegels van marktplaats bouwden we in het verleden een onderkomen en opslagplaats. Helaas bleek het hout in de herfst van 2021 een groeiplaats voor schimmels te zijn geworden. De tuingroep was daarom genoodzaakt het bouwwerk af te breken en met een goed plan subsidie aan te vragen bij het steunfonds van Stichting Gast voor de bouw van een degelijk houten tuinhuis. De aanvraag werd goedgekeurd en met veel enthousiasme is er in het voorjaar begonnen met de bouw. Als extra cursusmogelijkheid was er voorzien in een workshop houtverbindingen maken onder deskundige begeleiding van een timmerman. Ook het meubilair was aan een onderhoudsbeurt toe. De picknicktafel werd onder handen genomen en de tafels en stoelen werden gerepareerd, geschuurd en opnieuw gebeitst. Een eerste houten insectenhotel werd in elkaar gezet.

Er worden regelmatig cursuselementen in het tuingebouwen in gebouwd. Zo werd er in maart werd een workshop fruitbomen snoeien georganiseerd. Deze werd gevolgd door 3 personen.

Het aantal gasten dat in de tuin kwam werken wisselde van tijd tot tijd. Een 14 tal gasten werkten door het jaar heen in de tuin. De meerwaarde van het tuinwerk ligt vooral in de mogelijkheid om laagdrempelig in te stromen. Mensen komen hier psychisch tot rust en dat kan helpen om aan een toekomstperspectief te werken. Naast tuinier vaardigheden verwerven de tuiniers ook sociale vaardigheden zoals samenwerken, hulpvaardigheid en het nakomen van afspraken.

Het opkweken en verkopen van zelf gekweekte producten geeft de gasten veel voldoening. Zo zijn er 100 basilicumplanten en 80 bosjes daslook verkocht. De verkoop van groente uit de moestuin brengt nog wat geld in het laadje van Stichting Gast en maakt de gasten trots op hun gezamenlijke inspanning. Het jaar sloten we gezamenlijk af in ons nieuwe tuinhuis met een heerlijke typisch Hollandse boerenkoolstampot van eigen kweek.

Gastcafé

Het grootste deel van dit verslagjaar is het Gastcafé op woensdag tussen de middag geweest. Er is altijd koffie, thee met iets lekkers en een gezamenlijke maaltijd, die is klaargemaakt door en voor gasten. Onderling contact en uitwisseling tussen de diverse groepen die binnen Gast actief zijn maken het tot plezierige bijeenkomsten.

Aan het einde van dit jaar is besloten het Gastcafé te verplaatsen naar de maandag, eind van de middag, begin van de avond. Dit omdat bleek dat veel gasten, nu de coronatijd voorbij is, hun bezigheden overdag niet zo makkelijk konden onderbreken. Hiermee is het Gastcafé samengevoegd met het al bestaande Soepcafé in De Klinker. Dit geeft gasten de mogelijkheid om laagdrempelig contact te leggen ook buiten de organisatie van Gast en zo hun sociaal netwerk uit te breiden. Daarnaast maakt het nieuwe tijdstip mogelijk dat ook gezinnen en moeders met kinderen kunnen participeren aan deze gezellige bijeenkomsten.

Naaicafé

In het najaar heeft Stichting Gast samen met De Klinker een Naaicafé geopend waar mensen kunnen leren omgaan met een naaimachine, nieuwe kleding leren maken, repareren

en verstellen.

Dit initiatief loopt goed, er komt een diverse groep aan bezoekers/deelnemers op af. Het biedt ruimte voor gasten en bezoekers om hun naaivaardigheden te vergroten, hun netwerk uit te breiden en een gezellige middag door te brengen.

kerstpakketjes voor alle vrijwilligers en een gezellige spelletjesmiddag.

Donaties en acties

Stichting Gast is hoofdzakelijk afhankelijk van giften, donateurs en fondsen. Allerlei organisaties dragen Stichting Gast een warm hart toe. Zo zijn er regelmatig rommelmarkten, benefietconcerten, persoonlijke feestjes, en soms zelfs uitvaarten waarvan de opbrengst wordt geschonken aan onze stichting. Onze dank daarvoor is groot.

Om bekendheid en bewustzijn te creëren en te behouden heeft Stichting Gast ook in 2022 aan verscheidene activiteiten meegedaan of zelf georganiseerd.

In juni heeft een aantal vrijwilligers en gasten gesponsord meegelopen met de Nacht van de Vluchteling.

Tijdens de Vierdaagse feesten in juli 2022 heeft Stichting Gast met een informatie- en knutselactiviteit bij festival op 't Eiland gestaan. Hier kwamen vooral families met kinderen op af. Het bleek dat veel belangstellenden weinig kennis hadden van het leven van ongedocumenteerde mensen in Nijmegen en Nederland. Er ontstonden spontaan interessante gesprekken hierover waardoor we mensen konden informeren over onze activiteiten.

Begin september was er na een aantal stille coronajaren eindelijk weer de bekende jaarlijkse rommelmarkt van de Antonius van Paduakerk. De helft van de opbrengst is bestemd voor Stichting Gast, en om onze zichtbaarheid voor het Nijmeegse publiek te vergroten zijn wij de hele dag aanwezig geweest met een informatiestand.

In november is een e-mail actie georganiseerd om de door de overheid gesubsidieerde energietoeslag te doneren aan Stichting Gast.

Begin december is er een collecteweek gehouden, waarin vrijwilligers samen met een gast langs de Nijmeegse deuren gingen. Er blijkt een groot verschil in bekendheid te zijn van Stichting Gast in de verschillende wijken. Door de kou was het op sommige dagen afzien

Sinterklaas

Op 5 december heeft de goedheiligman, vergezeld van enkele pieten een bezoek gebracht aan Stichting Gast. De kinderen van onze gasten waren blij met de cadeautjes, de pepernoten en de chocomel.

Kerst

Het jaar 2022 werd afgesloten met

voor de gasten en vrijwilligers. Zij hebben het goed volgehouden en achteraf is het besluit genomen om volgend jaar in een warmere periode wederom te gaan collecteren.

Via social media, de website en de externe nieuwsbrief geven we actuele informatie. De nieuwsbrief is dit jaar driemaal verschenen.

Als dank aan donateurs en vrijwilligers is er in december, in samenwerking met de Raad van Kerken en de werkgroep Kerk en Vluchteling, een lezing georganiseerd in de Maranathakerk. De lezing over Fort Europa en het Europese migratiebeleid werd verzorgd door prof. Henk van Houtum. Er was veel belangstelling voor deze lezing: ruim 100 belangstellenden kwamen er op af. Henk van Houtum bood informatie en inzicht in de manier waarop Europa met haar grenzen omgaat en waar mensenrechten geschonden worden.

Naast het uiten van dank aan haar donateurs en vrijwilligers wil Stichting Gast de inhoudelijke discussie over de vaak mensonterende realiteit van vluchtelingen gaande houden. Er is daarom besloten om in de toekomst tweemaal per jaar een dergelijke relevante lezing voor donateurs en vrijwilligers te organiseren.

Stichting Gast heeft een ANBI status, de giften zijn daarom fiscaal aftrekbaar.

Onder het kopje 'Fondsenwerving' is meer te lezen over de subsidies die we in 2022 hebben weten te verwerven.

Medische zorg en juridische bijstand

De medische zorg wordt grotendeels georganiseerd en gecoördineerd door het Zorgcafé van Dokters van de Wereld (DvdW). Nieuwe gasten krijgen eerst een medische intake waarbij wordt gekeken naar de behoeften en noodzakelijke behandelingen. Vandaaruit worden gasten en bezoekers aangemeld voor verdere hulpverlening, b.v. bij het Universitair Gezondheidscentrum Heyendaal.

Er zijn twee apotheken waar onze gasten en bezoekers met recepten terecht kunnen.

Ook dit jaar waren er weer enkele tandartsen, fysiotherapeuten en logopedisten uit het Friendly Network van DvdW bereid om onze gasten en bezoekers kosteloos te behandelen. Hiervoor zijn wij en vooral de gasten en bezoekers zelf zeer dankbaar.

Wat de geestelijke gezondheidszorg betreft: in de zomer van 2022 is het transcultureel team bij Pro Persona opnieuw opgestart. Dit geeft gasten en bezoekers betere toegang tot passende psychiatrische behandelingen. Ook kan er nog steeds een beroep gedaan worden op i-psy voor psychologische behandelingen van gasten en bezoekers.

Juridische bijstand is verleend in de vorm van ondersteuning van het juridisch proces, dat door Vluchtelingen Werk Oost Nederland wordt gevoerd. Contacten, uitleg en begeleiding naar advocaatbezoek behoren hier tot de mogelijkheden.

Bij een kansrijk en goed voorbereid juridisch perspectief gaat men opnieuw in procedure en men krijgt dan onderdak in een AZC, dat was dit jaar voor 4 personen het geval. Zij zijn allen nog in afwachting van het gehoor en het besluit van de IND. Vier van onze (oud)gasten hebben dit jaar een verblijfvergunning toegekend gekregen.

Bureau

Drie keer per week is het kantoor open voor een inloopsprek. Naast gasten en bezoekers zijn het afgelopen jaar regelmatig dakloze mensen uit Oost-Europese landen gekomen met hulpvragen. Deze zijn zo veel mogelijk doorverwezen naar passende organisaties. Eerste hulp in de vorm van voedsel, slaapzakken en winterkleding is direct verleend.

Hulpvragen

Wekelijks komen er 20 tot 30 mensen op kantoor met veelsoortige hulpvragen. Eenvoudige vragen, zoals hulp bij het invullen van formulieren, worden direct ondersteund. Een deel van de hulpvragers wordt doorverwezen naar overige instanties in Nijmegen, en een ander deel van de hulpvragen, die onder de doelstelling van Gast vallen wordt als hulpvraag geregistreerd. Dat waren er in 2022 in totaal 60.

In een oriënterend gesprek met kantoormedewerkers wordt nagegaan of de hulpvrager in aanmerking komt voor een intakegesprek.

Wanneer hulpvragers in eerste instantie niet voldoen aan de criteria om in aanmerking te komen voor de status van gast, kunnen zij in aanmerking komen voor noodhulp of als bezoeker worden geregistreerd. Voor deze laatste groep staan diensten ter beschikking zoals het gebruik van het postadres van Stichting Gast, hulp bij toegang tot medische zorg, (korte) deelname aan dagbestedingsactiviteiten, of incidentele medicijnen- en reiskostenvergoeding. Indien de hulpvrager mogelijk gast kan worden wordt een afspraak met de intakecommissie gemaakt.

Intakecommissie

Zoals hierboven is aangegeven vervult de onafhankelijke Intakecommissie een centrale rol bij de toelating van gasten en/of bezoekers. De intakecommissie volgt een uitgebreid en zorgvuldig protocol en stelt een advies op om de hulpvrager een gaststatus te verlenen of niet. Dit advies wordt door het bestuur marginaal getoetst en vervolgens (al dan niet) ingewilligd.

Daarnaast heeft de algemeen coördinator de mogelijkheid om tijdelijk noodopvang te verlenen, zonder tussenkomst van de intakecommissie.

In 2022 heeft de Intakecommissie met elf volwassenen een of meer Intakegesprekken gevoerd. Twee van hen hadden een kind bij zich. We spraken met 9 mannen en 2 vrouwen met kind, in totaal 13 personen. Eén persoon is aangenomen als gast zonder intakegesprek, met toestemming van de intakecommissie, op grond van informatie van kantoormedewerkers. Negen personen en twee kinderen hebben positief advies ontvangen voor opvang en verblijf bij Stichting Gast. Vaak eerst voor drie maanden, met daarna verlenging mogelijk tot een jaar. Bij twee van de tien personen bleek andere opvang mogelijk. Zij zijn uiteindelijk geen gast geworden. Een persoon behoorde niet tot onze doelgroep en is daarom negatief geadviseerd.

In 2022 waren gasten afkomstig uit Eritrea, Armenië, Somalië, Soedan, Irak, Syrië, Palestina, Nigeria, Gambia, Guinee-Conakry, Azerbeidzjan, Iran, en Afghanistan. De leeftijd van de gasten varieert tussen de 0 en 60+ jaar.

In - en uitstroom 2022

	Totaal aantal gasten begin 2022	Totaal aantal gasten eind 2022	Nieuwe gasten	Vertrokken gasten
Alleenstaande mannen	18	15	8	12
Moeder met kind	1	3	3	1
Alleenstaande vrouw			2	2
Gezin met 2 kinderen	1	1		
	<i>21 volwassenen en 3 kinderen</i>	<i>20 volwassenen en 5 kinderen</i>	<i>13 volwassenen en 3 kinderen</i>	<i>15 volwassenen en 1 kind</i>

Bovenstaande getallen zijn inclusief de mensen die wij tijdelijk, tot maximaal 2 maanden, hebben opgevangen, zonder tussenkomst van de Intake commissie.

Reden van vertrek	Mannen	Vrouwen
Start juridische procedure met recht op overheidsopvang	5	1 + kind
Vergunning	2	
Opvang in eigen netwerk	3	1
Terug naar azc ivm VOVO	1	
Doorstroom naar Wereldvrouwenhuis		1
Terugkeer	1	
<i>Totaal</i>	<i>12</i>	<i>2 vrouwen 1 moeder en 1 kind</i>

In 2022 heeft Stichting Gast 7 alleenstaande mannen en 2 moeders met kinderen aangenomen als nieuwe gasten. Er zijn 12 alleenstaande mannen en 3 vrouwen, waarvan een moeder met kind, uitgestroomd. Daarvan hebben drie mannen onderdak in hun eigen netwerk gevonden. Vier mannen hebben een HASA (hernieuwde asielaanvraag) aangevraagd. Één man en één moeder met kind zijn een asielprocedure gestart. Daarnaast heeft een voormalige gast een verblijfsvergunning op asielgrond verkregen en is één gast terug gekeerd naar het land van herkomst (Colombia).

Een bezoeker heeft een verblijfsvergunning op grond van het Chavez arrest (i.v.m. verzorging van een kind met Nederlandse nationaliteit) gekregen.

Een moeder met kind heeft eind december een verblijfsvergunning gekregen. Zij zijn nog een aantal maanden ondersteund door Gast ter overbrugging naar instroom in reguliere faciliteiten.

Daarnaast heeft Stichting Gast een aantal mensen tijdelijk onderdak verleend. Vrouwen die op een plek wachten bij het Wereldvrouwenhuis en mensen in nood uit bijvoorbeeld Marokko en Suriname.

In totaal heeft Stichting Gast in het jaar 2022 aan 28 alleenstaande mannen of vrouwen, 4 moeders met kinderen en één gezin, bestaande uit 4 personen, onderdak verleend.

Algemeen coördinator

De vernieuwing van de organisatiestructuur van Stichting Gast resulteerde in 2021 in de benoeming van een algemeen coördinator. Na een jaar vervulde deze zijn positie voor een andere werkring. De ontstane vacature is in maart 2022 opgevuld door een ervaren nieuwe coördinator.

Deze vervult een centrale rol in het primaire proces rondom de opvang, ondersteuning en de aansturing van de begeleiding van hulpvragers. Daarnaast overziet de coördinator de werkzaamheden op het kantoor en ontwikkelt in samenspraak met het bestuur het beleid, zowel met interne gesprekspartners als externe partijen zoals de Gemeente en de zusterorganisaties.

Als eerste is in 2021 de stapsgewijze procedure vastgelegd die de hulpvrager doorloopt wanneer hij of zij aanklopt bij Gast. Dit document biedt de medewerkers houvast bij wat hulpvragers wel en niet van Stichting Gast kunnen verwachten en wat er aan diensten kan worden geboden.

De in 2021 ingezette aanscherping van het activeringsbeleid en de centrale rol van het persoonlijke Plan van Aanpak is in 2022 gehandhaafd. Het werken aan een toekomstperspectief stelt de periode van ondersteuning in beginsel op 12 maanden. In de praktijk zijn hierop in enkele individuele gevallen uitzonderingen mogelijk en ook noodzakelijk gebleken.

Gastbegeleiders

De ontwikkeling van 2021 naar het werken met begeleidingsteams is na een uitvoerige evaluatie weer terug gedraaid naar werken met individuele gastbegeleiders en, in sommige complexe gevallen, met duo-begeleiders. Dit geeft meer duidelijkheid voor de gasten en er kan beter vertrouwen opgebouwd worden tussen gasten en begeleiders. Er is een aantal nieuwe vrijwilligers en stagiaires gekomen waardoor er voldoende gastbegeleiders waren. Het maandelijkse begeleidersoverleg ondersteunt de gastbegeleiders, zij leren van elkaar en kunnen casussen bespreken. Een verdere ondersteuning in de administratieve sfeer ligt in het elektronisch cliëntenvolgsysteem Cliendo. De komende tijd wordt bepaald wie toegang heeft tot het dossier en wie niet, om de privacy van onze gasten zoveel mogelijk te waarborgen.

Deskundigheidsbevordering

Onze vrijwilligers worden in begeleidingssituaties in toenemende mate geconfronteerd met de complexe mentale problematiek van vluchtelingen en asielzoekers. We kunnen niet verwachten dat onze vrijwilligers de weerbaarheid en expertise in huis hebben om hiermee, ook voor zichzelf, goed om te gaan. Daarom is er voor 2023 subsidie aangevraagd en verkregen voor een project 'Deskundigheidsbevordering'. In dat kader heeft een aantal vrijwilligers in 2022 deelgenomen aan de Mental Health First Aid (MHFA) training aangeboden door Pro Persona (een organisatie voor geestelijke gezondheidszorg in Gelderland).

Daarnaast was er een workshop 'Herkenning van mensenhandel en uitbuiting', gegeven door het Rode Kruis en Fair Work, een organisatie die moderne slavernij in Nederland zoals uitbuiting en mensenhandel voorkomt en bestrijdt.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Gast positioneert zich ten opzichte van de directe hulpverlening aan gasten op relatieve afstand. Het bestuur werkt nauw samen met de algemeen coördinator, stelt de beleidskaders vast, stimuleert een deugdelijke besluitvorming en is juridisch en financieel verantwoordelijk.

In 2022 is er een bestuurlijke wisseling geweest, een bestuurslid, belast met vrijwilligersbeleid, is afgetreden vanwege persoonlijke omstandigheden. Op dit moment is er een vacature.

Vertrouwenspersoon

In 2021 is een vertrouwenspersoon aangetreden. Deze heeft in 2022 geen klachten in behandeling hoeven nemen.

Beleidsontwikkelingen

Zoals vermeld geldt nu voor elke nieuw aangenomen gast in beginsel een tijdelijk traject van 12 maanden waarin hij of zij wordt ondersteund bij de voorbereiding op een herhaalde asielaanvraag, remigratie naar het land van herkomst, doormigratie naar een ander land, of overleven in illegaliteit. Deze vier perspectieven worden in de cursus Toekomstoriëntatie uitvoerig besproken en het gekozen perspectief staat centraal in de begeleiding van de gast. Mede hierdoor, en door het activeringsbeleid, is de groep gasten dit jaar nog meer in beweging gekomen.

Het besluit uit 2021 dat de ondersteuning zich ook kan uitstrekken tot gezinnen, rekening houdend met de praktische (on)mogelijkheden van huisvesting in onze eigen huizen en de financiële begrenzings, ook in 2022 gehandhaafd.

Nadere concretisering van de beleidsontwikkelingen zijn in te zien in het beleidsplan_ <https://www.stichtinggast.nl/beleidsplan/>

In mei is een beleidsdag georganiseerd voor alle vrijwilligers en medewerkers van de Stichting Gast. Dit om op het beleid, rond de thema's begeleiding, activering en tijdelijkheid, te reflecteren en te discussiëren over de uitwerking in de praktijk, waarbij ieders inbreng werd gehoord. Dit resulteerde in realistische aanpassingen in het beleidsplan voor 2022-2023. Met als belangrijk resultaat dat de notie 'tijdelijkheid' niet zozeer als doel, maar als middel dient te worden opgevat, waardoor het Plan van Aanpak nu niet na 3 weken maar na 3 maanden wordt afgerond. Het ligt in de bedoeling om deze beleidsdagen in de toekomst een vaste plaats te geven.

Fondsenwerving

Door onze ambities dreigen we tegen onze financiële en organisationele grenzen aan te lopen. Het wordt nog belangrijker dan voorheen om te bepalen wat we als organisatie wel en niet kunnen en dit ook vast te leggen in onze begroting, die daarmee een belangrijk beleidsinstrument wordt. Ook is er gewerkt aan een meerjarenplan waarin wordt bepaald hoe we aan de benodigde middelen voor onze ambities willen komen. Het gericht werven van fondsen is daarom een speerpunt binnen onze organisatie. Tegelijkertijd is het van belang dat we naar buiten toe een helder beeld geven van onze inspanningen. Goede PR en website en het benutten van andere mediakanalen zijn daarbij van belang.

Lokale omgeving

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de versterking van contacten met instellingen die voor Gast van belang zijn. Er wordt op lokaal niveau intensief samengewerkt met Vluchtelingenwerk Oost Nederland, het Huis van Compassie, en Stichting Noodopvang Vluchtelingen (SNOV), het Wereldvrouwenhuis en de Voedselbank. Stichting Gast werkt nauw samen met het Huis van Compassie waar allerlei activiteiten aangeboden worden in het kader van activering.. Diverse gesprekken zijn gevoerd met het ROC om te zorgen voor opleidingsmogelijkheden voor onze gasten binnen deze instelling. Met het ROC en de zusterorganisaties SNOV, en het Huis van Compassie is een samenwerkingsovereenkomst voorbereid die begin 2023 getekend zal worden.

Binnen het LSO wordt met diverse partners (Gemeente, politie, IND, zusterorganisaties voor ongedocumenteerden) samengewerkt om de belangen van ongedocumenteerden in Nijmegen te behartigen. Versterking van de contacten met de Gemeente heeft geleid tot een betere relatie en voortzetting van de subsidiëring van Gast.

Veel Nijmegenaren en Nijmeegse organisaties dragen ongedocumenteerde mensen een warm hart toe en bieden via omwegen toegang tot allerlei faciliteiten en activiteiten. Dit helpt enorm in het traject van activering en het verbeteren van het psychisch welzijn. Zo biedt het Radboud sportcentrum al een paar jaar de mogelijkheid voor een aantal gasten en bezoekers om gebruik te maken van hun faciliteiten. Hier wordt graag en veel gebruik van gemaakt. Via het SNOV (Stichting Nacht Opvang Nijmegen) kan er wekelijks gevoetbald worden.

Cultureel centrum LUX geeft af en toe gratis entree voor gasten om naar een film te gaan die zij zelf uit kunnen kiezen, en ook in 2022 was het weer voor een grote groep gasten en bezoekers mogelijk om naar de jaarlijkse Music Meeting te gaan.

Politieke acties

Het blijft altijd noodzakelijk om op te komen voor de belangen van ongedocumenteerde mensen. Nog steeds worden zij veelal buitengesloten. In het najaar van 2022 is Stichting Gast samen met de andere opvangorganisaties uit Nijmegen bij de betrokken wethouder op gesprek geweest. Onder andere met het verzoek dat de gemeente een besluit neemt om vrijwilligerswerk en stage lopen voor ongedocumenteerden mogelijk te maken. Wij hebben ook gevraagd om de bestaande 'Meedoen regeling' voor minima ook toegankelijk te maken voor ongedocumenteerde mensen in Nijmegen. En daarnaast ook om na te denken over wat te doen met de groep oudere ongedocumenteerde mensen die vaak al 10 tot 20 jaar in Nederland verblijven, voor wie terugkeer onmogelijk of geen reële optie is. Deze mensen leven al jaren in Nijmegen en worden door hun leeftijd, conditie en status als ongedocumenteerde vaak alleen maar zieker en hun perspectief wordt steeds beperkter.

De Regenbooggroep heeft een onderzoek uitgevoerd naar de groep oud en ongedocumenteerd in Nederland /Amsterdam(link). Stichting Gast vindt, mede hierdoor gesteund, dat de gemeente Nijmegen verantwoordelijkheid draagt voor deze groep inwoners van Nijmegen.

Een ander politiek onderwerp dat Stichting Gast de laatste maanden van 2022 bezig heeft gehouden is de landelijke ontwikkeling rondom de LVV (Landelijke Vreemdelingen Voorziening). Nijmegen staat op de nominatie om, samen met Arnhem en Wageningen een

LVV te huisvesten. Afhankelijk van hoe de gemeente(n) zich hierin opstel(t)(len) zal dit vergaande consequenties hebben voor alle ongedocumenteerde mensen in en rondom de regio Nijmegen-Arnhem.

In samenspraak met de wethouder bereidt Stichting Gast, samen met de andere lokale opvangorganisaties, een werkconferentie voor om lokale politici te informeren en in gesprek te gaan met alle betrokken partijen. Deze werkconferentie zal in het voorjaar van 2023 plaatsvinden.

Financieel jaarverslag Stichting Gast 2022

Stichting Gast is afhankelijk van giften, subsidies en projectfondsen. In het totaal zijn deze op het zelfde hoge niveau gebleven als in 2021. Wel was in 2021 nog sprake van een onverwacht hoge gift van de Fledderushoeve en is hiervan in 2022 geen sprake.

Daar staat tegenover dat in 2022 meer gebruik gemaakt kon worden van projectfondsen zoals van de Stichting Ella Vogelaar, Ankie Mensinkfonds en het Maagdenhuis. Daarnaast is in 2022 sprake geweest van bijdragen in projecten en de reguliere exploitatie bijdrage van het Steunfonds Stichting Gast.

De kosten zijn ook in 2022 aanzienlijk toegenomen. Zo is sprake van hogere huisvestingskosten en hogere kosten voor levensonderhoud van gasten. Dit heeft onder andere te maken met de hoge inflatie in 2022. In 2022 zijn minder projecten gerealiseerd dan in 2021, omdat we rekening hebben moeten houden met een langere opstartperiode na de Covidperikelen en het inwerken van de nieuwe coördinator. Vanaf 2023 zullen weer volop projecten uitgevoerd worden.

Ook de organisatiekosten zijn beperkt toegenomen. Promotiekosten en de introductie van een nieuw klantvolgsysteem (Cliendo) hebben gezorgd voor deze beperkte kostenverhoging. Een en ander leidt tot een exploitatietekort. Dit exploitatietekort wordt volledig opgevangen door een bijdrage van 50.000 euro van het Kansfonds voor het exploitatietekort. Die bijdrage van het Kansfonds is van wezenlijk belang voor het sluitend maken van de exploitatie.

Jaarrekening 2022			
Winst- en verliesrekening			
	begroting 2023	2022	2021
Opbrengsten			
Donaties particulieren	55.000	54.147	52.230
Donaties rechtspersonen	15.000	20.500	26.730
Subsidies gemeente	19.500	17.920	17.523
Opbrengsten speciale campagnes/steunfonds	19.500	15.000	0
Projectfondsen projecten gasten/vrijwilligers	60.00 0	19.900	8.750
Oranjefonds			
VSB-fonds			
Stichting Het RC Maagdenhuis			
Stichting Haella			
Stichting Ella Vogelaar			
Overig/exploitatieresultaat 2022		50.000	50.000
Bijdrage Kansfonds	50.000		
Inkomsten fietsenwerkplaats, tuin en overig	4.290	4.615	4.926

Totaal baten	223.290	182.082	160.159
Kosten	begroting 2023	2022	2021
Kosten gasten en bezoekers			
huisvestingskosten	64.500	55.052	46.469
levensonderhoud	53.900	46.597	41.777
Projecten gasten en bezoekers	47.200	23.243	36.480
gastcafé			
kleurrijke tuin			
fietswerkplaats			
diverse leertrajecten			
Projecten vrijwilligers en organisatie	12.960	1.006	158
deelname aan Kracht			
overige trainingen en programma's			
promotiekosten			
Organisatiekosten			
huisvesting organisatie	6.500	5.096	5.021
coördinatiekosten	27.500	25.882	25.282
kantoorkosten	9.780	7.276	5.829
vrijwilligers, bestuur	950	804	41
totaal	223.290	165.016	161.115
Overige lasten		3.765	58
Exploitatieresultaat	-.-	13.301	-956

Toelichting op de begroting 2023

Voor 2023 verwachten we een verdere uitbreiding van activiteiten en daarmee ook van kosten en opbrengsten. Met name zal een nieuwe impuls gegeven worden aan projecten waarmee gasten kunnen werken aan de eigen ontwikkeling en het zo zelfstandig mogelijk kunnen vormgeven van hun eigen leven. Ook zullen projecten opgepakt worden waarmee vrijwilligers beter uitgerust worden om gasten te begeleiden en er zullen projecten opgezet worden die er voor zorgen dat de organisatie zich beter naar buiten kan presenteren. Oorspronkelijk was voorzien dat hiermee reeds in 2022 begonnen zou worden, maar gezien ontwikkelingen zoals hierboven aangegeven (Covid en nieuwe coördinator) kan daar pas in 2023 gevolg aan gegeven worden.

Een en ander leidt er onvermijdelijk toe dat voor het jaar 2023 meer donaties, subsidies en fondsen geworven moeten worden, hiervoor is dan ook een taakgroep fondsenwerving in het leven geroepen. Dit heeft ertoe geleid dat grote delen van de begroting van 2023 reeds door toegezegde bijdragen van fondsen gedekt worden. O.a. het Oranjefonds, het VSB-fonds, Stichting Het RC Maagdenhuis, Stichting Haella en Stichting Ella Vogelaar hebben reeds hun medewerking toegezegd. Het Kansfonds heeft ook voor 2023 een exploitatiebijdrage in het vooruitzicht gesteld. En we kunnen het exploitatieresultaat van 2022 benutten in 2023.

Balans		2022	2021

Activa	computers minus afschrijvingen	840	1.120
	liquide middelen	114.642	103.005
	Debiteuren/vooruitbetalingen 2023	-13.426	-700
	totaal	102.052	103.425
Passiva	kapitaal	47.844	47.844
	Winstreserves	1.258	302
	Exploitatieresultaat	13.301	956
	voorziening exploitatietekort 2022		25.000
	Bestemmingsreserve	30.461	30.461
	Reservering energiekosten	8.000	
	crediteuren	3.706	1.378
	totaal	102.052	103.425

Toelichting op de balans 2022

Stichting Gast beschikt over voldoende liquide middelen om aan haar verplichtingen te voldoen en op een gezonde basis het jaar 2023 in te gaan. Dankzij het exploitatieresultaat van 2022, dankzij de inspanningen van de taakgroep fondsenwerving en dankzij de reeds toegezegde bijdrage van het Kansfonds voor 2023 kan Stichting Gast met voldoende vertrouwen de toekomst tegemoet zien.